

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑

(สมัยวิสามัญ สมัยที่หนึ่ง)

วันศุกร์ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยวิสามัญ สมัยที่หนึ่ง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

๒๘
ครั้งที่ ๓๓/๒๔๗๖ (วิสามัญ)

๑. นายกรัฐมนตรีเสนอ ขอให้รื้อการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการเด็กดั่งไว้ก่อน ๓๕๐
๒. นายกรัฐมนตรีเสนอ เรื่องนำท่อมจังหวัดต่างๆ
ทางภาคเหนือให้ประชุมทราบ ๓๕๐-๓๕๗
๓. ประธานกรรมาธิการสำรวจและพิจารณา
พระราชกำหนดกฎหมายที่ออกในระหว่าง
ปีค.ศ. ๒๔๗๕-๒๔๗๖ ขอถอนรายงานฉบับเก่า ๓๕๗
๔. เรื่องร่างพระราชบัญญัติการเด็กดั่ง พ.ศ. ๒๔๗๕
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๖ ๓๕๐-๓๗๐
๕. รัฐบาลตอบกระทู้ถามของหลวงจิตติธาดาการ
เรื่องสภาเศรษฐกิจ ๓๗๓-๓๗๓

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๑/๒๔๗๖ (วิสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๔๔ นาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่ รายงานของกรรมาธิการสำรวจและพิจารณากฎหมายซึ่งประธานกรรมาธิการได้เสนอมาเป็นฉบับที่ ๒ นั้น ได้แจกให้สมาชิกทราบทั่วกันแล้ว ส่วนญัตติของรัฐบาลที่ยื่นไว้ก่อนนั้น จะพิจารณาอย่างไรกัน

นายรัฐมนตรี ตอบว่า ญัตติที่ยื่นไว้ก่อนนั้นถอนหมดแล้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ แถลงว่า ญัตติต่างๆ ที่เสนอขึ้นมาเนื่องด้วยมีรายงานของกรรมาธิการ ข้างฝ่ายรัฐบาลก็ เสนอญัตติ ฝ่ายสมาชิกก็เสนอญัตติ เสนอญัตติไปทั้ง ๒ ฝ่าย เมื่อประธานกรรมาธิการรายงานว่ รายงานของตนฉบับแรกขอ เปลี่ยนญัตติที่ติดอยู่ เมื่อตอนต้นนั้นขาดหมด

ประธานสภาฯ กล่าวว่ ได้รับแต่หนังสือฉบับเดียว ประธานของกรรมาธิการได้เขียนหนังสือถึง ข้าราชการและได้แจกแก่สมาชิก แล้ว กล่าวตามใจความดูเหมือนเอาตามนี้ แต่ทางการไม่มี จึงถามว่าจะเอาอย่างไรกัน

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตอบ
ว่า เพื่อให้สมาชิกพิจารณาจน Motion ของสมาชิกก่อนนั้น ทั้ง
ในรายงานของกรรมาธิการก็ได้กล่าวไว้แล้ว

ประธานสภาฯ กล่าว Motion ที่เขื่อนอยู่จะว่าอย่างไร และ
อยากจะกล่าวให้ที่ประชุมทราบคือ เรื่องการพิจารณากฎหมาย มี
หลักอยู่ว่าจะต้องพิจารณากันเป็น First Reading, Second Reading
และ Third Reading ถ้าไม่มีใครเสนอก็ต้องพิจารณาตามระเบียบ
ฉะนั้นถ้าจะให้พิจารณาค้นคว้าให้เสนอขึ้นมา ทั้งได้ตั้งเจ้าหน้าที่ไว้
แล้ว

นายกรัฐมนตรี กล่าวหา เรื่องพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
ขอให้รอการพิจารณาไว้ ด้วยข้าพเจ้าจะขอเสนอเรื่องหน้าท่อมก่อน คือ
มันเกิดออกทุกภยันตรายและเจ้าหน้าที่ได้จัดการไปอย่างไร ซึ่ง
จะให้เดชาธิการคณะรัฐมนตรีอ่านให้ที่ประชุมฟัง ที่ประชุมอนุมัติ

เดชาธิการคณะรัฐมนตรีได้อ่านรายงานเรื่องหน้าท่อมให้ที่ประชุม
ฟังดังนี้ ระเบียบที่ ๑ มีความว่า

“กรมเดชาธิการคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓/๕/๒๖ รัชที่ ๒๕๒๔
ที่ ๒๕๗/๒๓๓๐ คำกล่าวการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เรียบ นายกรัฐมนตรี

ด้วยได้รับโทรเลขของจังหวัดลำปาง ว่าน้ำในลำน้ำวังได้นองท่วมบ้านเรือนราษฎรในตำบลหัวเวียง เวียงเหนือ ปงสนุก และนาท่อม ท้องที่อำเภอเมืองลำปาง ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือนนี้ เวลา ๘ นาฬิกา ระดับน้ำสูงกว่าปกติประมาณ ๑.๘๒ ซม. แต่ไม่ปรากฏว่าทรัพย์สินบุคคลเสียหาย และมีคนเป็นอันตาย

ควรมิควรแต่จะโปรด

พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์

ฉบับที่ ๒ มีความว่า:—

“กรมเดชาธิการคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓/๕/๒๖ รัชที่ ๒๕๒๕

ที่ ๒๘๘/๖๓๓๑

ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๖

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เวียน นายกรัฐมนตรี

ด้วยได้รับโทรเลขผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ตั้งวันที่ ๒ เดือนนี้ว่าเกิดน้ำท่วมตำบลร้องกวาง อำเภอร้องกวาง ตั้งแต่เวลา ๒๓ นาฬิกา ในวันที่ ๓๑ เดือนก่อน จนเวลา ๘ นาฬิกาในวันที่ ๑ เดือนนี้ น้ำจึงได้ลดบ้านราษฎรพังกว่า ๓๐ หลัง พบคนตายแล้ว คือ ผู้ใหญ่ ๒ เด็ก ๕ คน ยังหายไปอีก ๘ คน ถนนจากแพร่ไปร้องกวางขาดเสียหายมากทางอำเภอเมืองและในแพร่ห่างท่อม เมื่อคนวันที่ ๑ ระดับน้ำมเข้าวันที่ ๒ ขึ้น ๓๐ เมตร และกำลังขึ้นอยู่เวลานี้ แต่ยังคงต่ำกว่าระดับน้ำเมื่อ พ.ศ.

๒๔๗๒ ประมาณ ๓ เมตร น้ำท่วมเรือนจำแล้ว ต้องยกพื้นให้นักโทษ
อาศัยอยู่ สุขศาลา ที่ว่าการอำเภอเมือง โรงเรียน ก็ท่วมทำงานไม่ได้
ขณะนั้นอาศัยอยู่แถวราชบุรีอยู่ ทางอำเภออื่นยังไม่ได้รายงาน

ในวันเดียวกันนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ได้ โทรเลขแจ้งเพิ่มเติมมา
ว่าน้ำได้ท่วมในตำบลร่องเขม อำเภอวังทอง มีคนตายชาย ๕ คนหญิง
๓๘ คน และในตำบลแม่คำมีคนตายชาย ๔ คน หญิง ๓ คน บ้านเรือน
ราษฎรทรัพย์สินและสัตว์พาหนะเสียหายมาก รายละเอียดกำลังสอบสวนอยู่

ควรมีควรแล้วแต่จะโปรด
พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์

ฉบับที่ ๓ มีความว่า:-

“กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓/๕/๗๒ วันที่ ๒๕๒๖

ที่ ๒๘๘/๖๓๓๒

คำสั่งว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๓ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เรียบ นายกรัฐมนตรี

ด้วยได้รับโทรเลขของจังหวัดลำพูนว่าฝนได้ตกหนักตั้งแต่วันที่ ๒๘
กรกฎาคม จนถึงวันที่ ๓ สิงหาคม ศกนี้ เป็นเหตุให้เกิดน้ำท่วมบ้านเรือน
ราษฎรที่อยู่นอกกำแพงเมือง และท่วมถนนหนทางสายระหว่าง ลำพูน
กับเชียงใหม่ ตั้งต้นแต่ประตูเมืองลำพูนด้านเหนือไปมีระยะประมาณ ๓

กิโลเมตร รัศมีน้ำบางแห่งสูงจากถนนประมาณ ๓ เมตร เจ้าหน้าที่ได้
ออกไปทำการช่วยเหลือแล้ว.

ควรมีควรถั่วแต่จะโปรด

พระยาอุดมพงศ์เพ็ญสวัสดิ์”

ครั้นแล้วกล่าวต่อไปว่าได้รับโทรเลขรายงานเรื่องน้ำท่วมอีกมีความดังนี้

“ได้รับโทรเลขวันที่ ๙ และที่ ๒๖ ว่าน้ำท่วมตำบลวังเขม
ตำบลแม่คำมี อำเภอวังทอง ปรากฏคนตายไปแล้ว ๓๘ คน กับที่ใน
เมืองแพรวน้ำได้ท่วมเรือนจำอำเภอและสุสานตา ฉะเพาะในเมืองได้อาศัย
แรงถูกช่วยเหลือ ส่วนอำเภอวังทองไม่ปรากฏว่าได้ทำการป้องกัน
และช่วยเหลืออย่างไร ได้โทรเลขถามไปแล้ว ยังไม่ได้รับตอบ
ข้าพเจ้าบวญ จึงได้จัดให้มหาดไทยมณฑล ตำราชนสุขุมณฑล ผู้บังคับ
การตำรวจลงไปช่วยเหลือเมื่อวันที่ ๔ (๒) เดือนนี้แล้ว เมื่อข้าพเจ้า
ทุกเดาจะรีบตามลงไปภายหลัง.

(ลงนาม) พระยาภิบาลยา”

และกล่าวต่อไปว่า ภายหลังที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรายงาน
มาแล้ว ได้นำเรื่องนี้เสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีโดยด่วน หนึ่งในเรื่องน
ทางรัฐบาลก็ได้จัดการช่วยเหลือไปอย่างเต็มที่ ดังจะได้ อำนวยเสนอให้ ที่
ประชุมพงศาวดาร

ฉบับที่ ๓ มีความว่า

“กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔/๕/๗๖ วันที่ ๒๕๖๓

กระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เรียน เจ้าคุณนายกรัฐมนตรี

ตามที่เกิดอุทกภัยในมณฑลพายัพ ซึ่งได้ส่งไปแต่ก่อน จะได้ให้
พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ กับแพทย์กรมสาธารณสุข ขึ้นไปโดยรถด่วนวัน
อาทิตย์นี้ เพื่อเยี่ยมเยียนตรวจตราช่วยเหลือประชาชน แทนรัฐบาลอีก
ด้วย คงจะเป็นประโยชน์ทั้งทางตรงทางอ้อมได้หลายประการ

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(ลงนาม) อุดมพงศ์ ฯ

ฉบับที่ ๒ โทเรชกระทรวงมหาดไทย ถึงเทศาภิบาลเชียงใหม่ มีความว่า

“เทศาภิบาลเชียงใหม่

ที่ ๓๔/๓๒๓

การอุทกภัยครั้งนี้ ค่าเงินการช่วยตน

๑. ถ้ามีการจำเป็น ที่จะต้องใช้จ่ายเป็นพิเศษให้ ส่งคลัง จ่ายเงิน
การสำคัญได้ตามอำนาจเทศาภิบาลและเจ้าเมือง และถ้าส่งจ่ายหมดแล้ว ยัง
ไม่พอจะต้องการอีกเท่าใด ให้รีบมีโทรเลขมา

๒. ให้ข้าราชการทุกกระทรวงที่ตั้งกตอยู่ในมณฑลนั้น ทหาร พล
เรือนร่วมมือกันทำการช่วยเหลือป้องกันแล้วแต่เทศาภิบาล เจ้าเมือง นายอำเภอ จะ

เห็นสมควร ตัดออกจนใช้พาหนะเช่น รถยนต์ได้ เจ้ากระทรวงตกลง
จะตั้งมาตักชั้นหนึ่ง

๓. ถ้าจำเป็นจะต้องขอแรงราษฎรช่วยเหลือ ก็ขอให้เจ้านายช่วย
เป็นหัวหน้างานการนควย ทางเชียงใหม่ ถ้าพบให้ปรึกษากับเจ้าผู้ครองนคร
ทางลำปาง ให้ปรึกษากับเจ้าราชวงศ์.

๔. ให้เป็นธุระให้ราษฎรและสัตว์พาหนะได้ มีที่พักอาศัยพอพินา
ท่อมอย่าให้ราษฎรได้รับความอดอยาก แม้จะไม่มีพอในท้องถิ่น เช่น ข้าว
จะต้องการให้ ส่งช่วยเพียงไร ให้รับโทรเลขมา

๕. ระวังการเรือนจำเพื่อไม่ให้นักโทษได้รับความเดือดร้อน เมื่อ
แห่งไหนท่อมก็ให้ จัดทำให้ โดยย่นหน้าชั่วคราว กับอย่าให้เดือดร้อนใน
การอดอาหาร เช่นต้องมีห้องคมนาท่อม.

๖. ระวังความสงบทุกท้องถิ่น และระวังการรักษาเงินหลวง ทั้งที่
มณฑลจังหวัดและอำเภอเป็นพิเศษ

๗. ถ้าจะต้องการจะให้เจ้าเมืองใกล้เคียง เช่นอุตรดิตถ์ ตาม
ช่วยประการใดบ้าง ให้แจ้งไปยังเจ้าเมืองโดยตรง

๘. ถ้าต้องการที่จะให้มีกองบินเทศาทุกขมาช่วยรักษาความบอยเจ็บ
ของประชาชน ให้รับโทรเลขมา และให้ข้าราชการผู้เท่าที่มีอยู่ ช่วยบ้อง
กันรักษาไปพลางก่อน ด้วยเกรงว่าจะมีการบอยเจ็บกันขึ้นมา หรือ จะ

ต้องการให้ทางแพทย์สัตว์ช่วยป้องกันรักษาเช่น โค กระบือ อย่างไร ก็
ให้โทรเลขมาด้วย

๘. ถ้าที่ใดสมควรจะระบายน้ำเช่น เจาะ ถนน ก็ให้ปรึกษาเจ้าหน้าที่
เมื่อพอจะทำได้ ให้รีบทำ

๙. ต้องพยายามสำรวจให้ รู้ความเสียหายอันตรายโทรเลขมาให้
ทราบเนื่อง ๆ

๑๐. ถ้ามีทางที่จะบรรเทาป้องกันความเสียหาย เช่น น้ำตม
ก็ให้เร่งระดมทำ

นอกจากนี้ จะต้องการให้ทางรัฐบาลช่วยอะไรอีก ให้รีบโทรเลข
และให้ทางจังหวัดโทรเลขบอกข่าวตรงมายังกระทรวงมหาดไทยจนกว่าการ
จะเป็นปกติ กับที่ส่งมานี้ได้ดำเนินการอย่างไรไปได้เพียงไร หรือไม่
ให้ โทรเลขมาด้วย

(ลงนาม) อุดมพงศ์ ฯ”

ครั้นแล้วก็ถนัดใจไปว่า ที่เป็นกิจการที่กระทรวงมหาดไทยตั้งไป บัดนี้ได้
รับรายงานแสดงว่า ทางดำปรางน้ำตมบ้างแล้ว ซึ่งจะอ่านให้ ทประชุม
ฟัง ดังนี้:-

“ที่ ๖๐

มหาดไทย กรุงเทพฯ ฯ

ต่อจากโทรเลขที่ ๕๗ เวลา ๘.๐๐ น. น้ำตมลงเท่าระดับ
ปกติ ความเสียหายเมื่อสำรวจแล้ว จะทราบเรียนทางไปบอก

(ลงนาม) พระยาภิธานพาศัยพิศ”

และกล่าวต่อไปว่าสำหรับจังหวัดแพร่นั้นได้รับรายงานซึ่งจะอ่านให้ที่ประชุม
ฟัง ดังนี้—

“ที่ ๓๐

มหาดไทย กรุงเทพฯ ฯ

น้ำในเมืองแพร่ตกเกือบเป็นปกติแล้วเสียหายไม่มาก ส่วน
อำเภอวังทอง & ชั่วโมงก็ลด เวลานี้กำลังจัดการบันเทาทุกข์
แจกข้าวแก่ผู้อดอยาก

(ลงนาม) พระพายัพ”

ครั้นแล้วกล่าวต่อไปว่า ทางเชียงใหม่หนักถึงตลิ่งบ้างแล้ว ซึ่งจะอ่านให้
ที่ประชุมฟัง ดังนี้—

“ที่ ๒๓

มหาดไทย กรุงเทพฯ ฯ

น้ำตลิ่งแตกจนถึงถนนเข้า ๕๐ เส้นค ในที่ประชุมชนลด
แห้งเกือบทั่วไป เว้นแต่ที่ลุ่มแถบริมคลองแม่ข่า ทั้งข้างคาน และริม
ถนนไปสถานีรถไฟ ชาวในยังที่สถานีรถไฟพ้นจากน้ำท่วมแต่เวลานี้ ถนน
สายลำพูนรถยนต์เดินได้แล้ว สายเชียงใหม่ไปได้ถึงอำเภอสันมหาพน

(ลงนาม) พระยาอนุบาล”

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า ขอรวมความอธิบาย
เรื่องน้ำท่วมอีกสักเล็กน้อย น้ำท่วมเวลานี้รวมความได้ว่า ตลิ่งแล้ว

๓. จังหวัด คือ จังหวัดแพร่ ต้าปางและเชียงใหม่ ที่ข้าพเจ้าเข้าใจว่า คงจะยังไม่ตก ที่เกรงว่าจะยังไม่ตก เพราะสายน้ำไหลจากเชียงใหม่ ไปต้าพูน นี้ท่วมคราวนี้บางที่จะต้องการช่วยเหลือทางบัณฑิตด้วย และได้ทำความตกลงกับท่านอุปนายกสภาการศึกษา เพื่อให้ช่วยเหลือ ในการนี้ด้วย ท่านอุปนายกสภาศึกษามักรับรองว่า ทางสภา ฯ ได้เตรียมพร้อมที่จะช่วยอยู่แล้ว หนึ่งเวลานี้มาจากทางมณฑลพายัพ คงจะมาทางพิศณุโลก กรุงเทพฯ และถึงกรุงเทพฯ ฯ ระวังบ้างได้เรียก เทศา ฯ มณฑลพิศณุโลกจะมาเพื่อจะได้ ช้างถึงวิชัยดำเนินการบ้องกัน เพราะน้ำเมื่อตดทางโน้นก็คงจะมาท่วมทางนี้ ส่วนกรุงเทพฯ ได้เรียกพระยา จินตารักษ์ ไปในวันนั้น เมื่อตมมาแล้วได้พูดจากันด้วยวาจา ซึ่งรู้ดีก็ว่าจะ ได้ประโยชน์ดีกว่า และทางกรุงเทพฯ ฯ ก็ได้ให้เตรียมการบ้องกันได้ เหมือนกัน.

ประธานสภา ฯ กล่าวว่า บัดนี้จะได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การเลิกคองค่อไป

นายกรัฐมนตรี เสนอ ให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรจรณ ประธานกรรมาธิการสำรวจและพิจารณากฎหมาย เข้ามาในที่ประชุม เพื่อทรงแต่งตั้งรายงานที่เสนอ คือประธานสภา ฯ

ประธานสภา ฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงเถียงว่า ในชั้นต้นถ้า
สภา ฯ ยอมให้ใช้รายงานใหม่แทนข้อความในระดับเก่า ตามที่เสนอมา
ญัตติเก่าทั้งหลายก็เป็นอัน ถอนส่วนสภา ฯ จะยอมให้ใช้รายงานฉบับ
ใหม่แทนรายงานฉบับเก่าหรือไม่ ก็แล้วแต่สภา ฯ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ญัตติเก่า ๆ ที่ได้พิจารณาค้างไว้
เมื่อประธานกรรมธิการ ฯ ได้เสนอรายงานขึ้นมาใหม่ซึ่งได้แจกให้สมาชิก
ทั้งหลายทราบทั่วกันแล้ว ทางฝ่ายรัฐบาลคงจะมีความมุ่งหมายให้ถอน
ฉบับรายงานที่กรรมธิการยื่นมานั้น ทางฝ่ายสมาชิกจะพอใจหรือไม่
ปัญหาในการลงคะแนนมีว่า บัดนี้กรรมธิการได้เสนอรายงานใหม่และ
รัฐบาลจะขอถอนรายงานใหม่ นั้น ทั้งจะขอถอนญัตติต่าง ๆ ฉะนั้นปัญหาข้อ
แรกมีว่า สมาชิกจะยอมให้ถอนหรือไม่ ขอให้ลงมติ ไม่มีผู้ใดคัด
ค้าน ที่ประชุมได้ลงมติให้ถอนได้

นายกรัฐมนตรื เสนอญัตติต่อประธานสภา ฯ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่่า รายงานที่กรรมธิการเสนอมานี้ใหม่ผู้
ใดจะอภิปรายต่อไปบ้าง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะได้ลงคะแนนตรึงรับรอง
รายงานใหม่ อนึ่งญัตติที่นายกรัฐมนตรืได้เสนอนั้นมานั้น มีความว่า
“ญัตติทางฝ่ายรัฐบาลขอให้สภาผู้แทนราษฎรรับความเห็นของกรรมธิการ
สำรวจและ พิจารณา กฎหมาย ฯ ต ฯ และ รับ พิจารณา โครงร่าง ที่ คณะ
กรรมธิการเสนอมานี้เป็นการด่วน” และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
เป็นผู้รับรอง

พระยาประมวญวิชาพูด กล่าวว่ รายงานของกรรมาธิการที่ได้น
ใหม่สภา ฯ จะยอมรับหรือไม่ ขอให้ลงคะแนนมติ

ประธานสภา ฯ กล่าวว่ รายงานของกรรมาธิการที่เสนอข
ใหม่ หากไม่มีสมาชิกใดคัดค้านหรืออภิปรายต่อไปแล้ว ขอให้
ประชุมลงมติรับรองรายงานนั้นไม่มีผู้ใดคัดค้านหรืออภิปรายอย่างใด ที่
ประชุมลงมติเห็นชอบพร้อมกันรับรองรายงานนั้นไว้พิจารณา ประธาน
สภา ฯ กล่าวต่อไปว่ ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ ฉบับที่ ๒ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ยก
ร่างขึ้นและรัฐสภาได้รับรองและเสนอต่อสภา ฯ นี้ ผู้ใดจะมีความเห็นคัด
ค้านหรือไม่ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ลงมติรับหลักการ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน
และที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการ ประธานสภา ฯ กล่าวต่อไปว่ บัดนี้
จะได้พิจารณาเป็นวาระที่สองต่อไป โดยพิจารณาเรียงมาตราๆไป และ
จะมอบให้เลขาธิการสภา ฯ เป็นผู้อ่าน

เลขาธิการสภา ฯ ได้อ่านคำพระ ราชปรารภแห่งร่าง พระ ราช
บัญญัติให้ ทประชุมฟัง

นายบรรจง ศรีจรรยา กล่าวว่ ในบรรทัด ๓ อวรรค ๒ ที่ว่ “โดย
ที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ ให้ ดียัง
ขึ้นอีก” คำว่ “ให้ดียังขึ้นอีก” ขอเสนอแก้เป็นว่ “ให้ เป็นไปตาม
วิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ”

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า ให้เปลี่ยนภาวะที่ประชุมเป็นอนุกรรมการ
เต็มสภา ฯ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ แถลงว่า ที่สมาชิกขอ
ให้แก้ว่า “ให้เป็นไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ” นั้น มีสิ่งที่น่าระทึก
คือมี In fluence ว่า พระราชบัญญัติเก่าผิดทางรัฐธรรมนูญ ถ้าวาง
คำว่า “ให้ดียิ่งขึ้นอีก” ก็ตัดออกเสีย ที่เป็นแต่คำปรึกษา

นายดิเรก ชัยนาม กล่าว ว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าใช้คำว่า “ให้ดียิ่งขึ้นอีก”
นั้นเหมาะแต่ถ้าจะใช้คำว่า “ให้เป็นไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ”
รู้สึกว่าจะต้อง โยงไปรัฐธรรมนูญและตามร่างพระราชบัญญัติใหม่นี้ ได้
ตรวจดูทุกมาตราแล้ว ปรากฏว่าใน Detail บ้างเล็กน้อย ถ้าวางพระราช
บัญญัติใหม่นี้ โดยยกเอาความที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
พ.ศ. ๒๔๗๕ มาทั้งหมดแล้ว การที่แก้ว่า “ให้เป็นไปตามวิถีทางแห่ง
รัฐธรรมนูญ” ก็เป็นการสมควรแต่นมิใช่เช่นนั้น ฉะนั้นที่ใช้คำว่า “ให้
ดียิ่งขึ้นอีก” เหมาะแล้ว

นายบรรจง ศรีจรูญ กล่าว ว่า การที่เสนอเช่นนั้นก็เพราะต้องการ
แก้ระเบียบพระยามโน ฯ จึงได้ ใช้คำว่า “ให้เป็นไปตามวิถีทางแห่ง
รัฐธรรมนูญ”

ประธานสภา ฯ กล่าว ว่า มีสมาชิกฝ่ายหนึ่งว่า ให้คงไว้ตามเดิม
อีกฝ่ายหนึ่ง เสนอให้แก้ ฉะนั้นจึงขอให้ลงมติว่า จะแก้ไขหรือไม่

นายบรรจง ศรีจรูญ กล่าว ว่า ข้าพเจ้าขอถอนคำแปรญัตตินั้น
เดชะอิการสภา ฯ อำนวยมาตรา ๓. ๒. และ ๓ ให้ที่ประชุมฟัง

พระสุธรรมวิจิตรย์ กล่าวหา มาตรา ๓ ขอให้เติมคำว่า “ตั้งวันที่ ๑๔ มิถุนายน” ลงข้างหน้าคำ “พ.ศ. ๒๔๗๕” ในบรรทัดที่ ๒ หม่อมเจ้าจรรยาไวทยากร จรรยาณ รับสั่งว่า ไม่จำเป็นต้องลง เพราะเป็นชื่อของพระราชบัญญัติเดิม

พระสุธรรมวิจิตรย์ เสนอขอถอนคำแปรญัตติ

เดชาธิการสภา ฯ อ่านมาตรา ๔ ต่อไป

หม่อมเจ้าจรรยาไวทยากร จรรยาณ ทรงแถลงว่า มาตรา ๔ มีคมเหมือนกับมาตรา ๓ ระเบียบ พ.ศ. ๒๔๗๕ เว้นแต่ตอนท้ายที่แก้หนึ่งเส้น เป็นสองเส้น และตัดจำนวนเศษที่บัพออก

เดชาธิการสภา ฯ อ่านมาตรา ๕-๘ ต่อไป

หม่อมเจ้าจรรยาไวทยากร จรรยาณ ทรงแถลงว่า มาตรา ๕ คือมาตรา ๕ เก่า มาตรา ๖ คือมาตรา ๕ เก่า แต่แก้คำว่า “มาตรา ๕” เป็น “มาตรา ๕” มาตรา ๗ คือมาตรา ๖ เก่า มาตรา ๘ คือมาตรา ๗ เก่า

อนึ่ง ตามที่ยกเอา ความที่บัญญัติไว้ในระเบียบเดิมมาบัญญัติไว้ในร่างใหม่ มีข้อความผิดกับระเบียบ พ.ศ. ๒๔๗๕ อยู่บ้าง เช่น ในมาตรา ๕ และ ๖ ในร่างใหม่ในระเบียบ พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้แก้ไขใหม่และในมาตรา ๘ ในร่างใหม่ในระเบียบ พ.ศ. ๒๔๗๖ ไม่ยอมให้บุคคลที่เกิดในตำบลนั้นสมัคร รับเลือกตั้งเป็นคู่แข่งแทนตำบลของตำบลนั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ถามว่า ข้าราชการประจำ
การจะสมัครเป็นผู้แทนตำบลได้ไหม? เพราะไม่มีบัญญัติห้ามไว้ อย่าง
ผู้แทนราษฎร

หม่อมเจ้าจรรณไวทยาภร จรจรรณ ทรงแสดงว่า ตามระเบียบ
เดิมทั้งไว้อย่างนี้ ถ้ามีความเข้าใจว่าเป็นได้ ตามพระราชบัญญัติเดิมพูด
แต่เพียงชั้นจังหวัด แต่สภาฯ เป็นผู้ทรงไว้ ซึ่ง การ คัดความในรัฐธรรมนูญ

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แสดง
ว่า ตามความเห็นของข้าพเจ้า สภาฯ เป็นผู้คัดความในรัฐธรรมนูญ
ตามร่างเดิมเรามีประสงค์จะให้ข้าราชการเป็นผู้แทนตำบลได้ เช่นที่
สระปรหม ข้าราชการได้ถูกเชิญแล้ว เมื่อก่อนเปลี่ยนแปลง แต่ผู้แทน
ราษฎรนั้นมีบทห้าม ฉะนั้นเมื่อไม่มีบทห้ามก็เป็นได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ถัดว่า การที่ถามนั้นก็
เพื่ออยากให้รู้ทางว่าเป็นได้หรือไม่ เพราะเมื่อมีบทห้ามจะ
ปฏิบัติได้สะดวก

เดชาภิการสภาฯ อ่านมาตรา ๘-๓๐

หม่อมเจ้าจรรณไวทยาภร จรจรรณ ทรงแสดงว่า มาตรา ๘ คือ
มาตรา ๘ เก่า และมาตรา ๓๐ คือ มาตรา ๘ เก่า

เดชาภิการสภาฯ อ่าน หมวด๒ การเลือกตั้งผู้แทนตำบล มาตรา ๓๓

หม่อมเจ้าวรรณไฉยากร วรวรรณ ทรงแถลงว่า มาตรา ๓๑ คือมาตรา ๓๐ เก่า

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓๒

หม่อมเจ้าวรรณไฉยากร วรวรรณ ทรงแถลงว่า มาตรา ๓๒ คือ มาตรา ๓๑ เก่า ซึ่งเดิมกำหนดให้กรรมการอำเภอหน้าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงออกประกาศมีกำหนด ๓๐ วัน แต่ตามร่างใหม่ แก้เป็น ๓๕ วัน เพื่อสะดวกแก่การเลือกตั้งตามระบบปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้กำหนดไว้ ๕๐ วัน อนึ่งในมาตรานี้ พนักงานคัดตกไป ๔ พรรค ที่คัดตกนั้น คัดตกมาแต่กรมร่าง

เดชาธิการสภาฯ อ่านมาตรา ๓๓

หม่อมเจ้าวรรณไฉยากร วรวรรณ ทรงแถลงว่า มาตรา ๓๓ คือ มาตรา ๓๒ เดิมแต่ตัดพรรค ๓ และ ๕ ออก และในพรรค ๔ ตัดคำว่า "และรูป" ออก พรรค ๒ เปลี่ยนลำดับมาตรา ๕ เป็น มาตรา ๖ และ ๖ เป็น ๗ การที่เปลี่ยนเช่นนี้เพราะถ้าจะบังคับตามระบบปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เกรงว่าจะไม่สะดวก ฉะนั้นในร่างใหม่นี้ผู้แทนชั้นตำบลจึงไม่ต้องนำรูปและเงินค่าธรรมเนียมมาเสีย อีกประการหนึ่งตามระบบปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เดิมให้กรรมการอำเภอปิดประกาศรายชื่อผู้สมัครไว้ เด็กคงเป็นผู้แทนตำบลอย่างน้อย ๓ วัน ระบบปี พ.ศ. ๒๔๗๖ แก้เป็น ๗ วัน ฉะนั้นในร่างใหม่นี้จึงแก้ เป็นอย่างระบบเดิม

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ เรื่องรูปถ่ายไม่มีกาารขัคของแถว
ควรมี่ เพราะจะได้ บัองกันการทุงจจริต

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถดงว่ ในเรื่งรูป
ถ่ายนั้นถ้าตามคำบตไม่มีข่างถ่ายรูปแถวจะดำบาก

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่ ถ้ามีรูปจะเป็นการยุคติกรรม
เพราะคนทมาออกเดียงเด็กกตงนนั้น เขียนหนังสือไม่เบนกั่มแถะเพื่อบอง
กันการทุงจจริต

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถดงว่ ตามวิธีใหม่
เป็นแต่เพียงกาชื่อ ไม่ใช่เขียนชื่อ ส่วนที่เกรงว่ถ้าคนอ่านหนังสือไม่
เป็น จะทำอย่างไรรั้น ในชั้นคำบตผู้สมัครรับเด็กกตงเป็นผู้แทนที่หับ
บัตรออกเดียงประจำคน ใครจะออกเดียงให้แกใครก็เขาบัตรไปได้
แถะมีกรรมการคอยบอกว่ที่บนเบนของผู้นั้น ๆ

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าว
ว่ ขอให้ยื่นไปพิจารณามาตรา ๓๒ ใหม่ เพราะเกรงว่จะมีกา
ติคขัดทางคำถ ด้วยได้กำหนดเวลาไว้ ๓๕ วัน ตั้งแต่วันประกาศ
สำหรับผู้มีสิทธิออกเดียง (Voters) แถะถ้าผู้มีสิทธิออกเดียงไม่มีชื่อ
ในบัญชีรายชื่อ ก็ให้ไปร้องเรียนภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วัน ประกาศ
คงนถ้าผู้มีสิทธิออกเดียงทราบว่ตนไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อซึ่งเบนใน
วันที่ ๓๐ นับตั้งแต่วันประกาศแถว คงทำไม่ทันเพราะมีเวลาเหลืออีก ๕ วัน

จึงควรเว้นเวลาเข้ามาเป็นภายใน ๘ วัน จะได้มีเวลาเหลืออีก ๘ วัน
จะได้ไปฟ้องร้องยังศาลได้ ฉะนั้นจึงขอเสนอให้แก้ มาตรา ๓๒ วรรค
๒ เดิม ที่ว่า “ภายใน สิบวัน” เป็น “ภายใน เจ็ดวัน”

นายเตียง ศิริสุขวงศ์ กล่าวว่่า ขอให้คงไว้ ๓๐ วันตามเดิม
เพราะราษฎรจะได้มีเวลามาตรวจได้ทั่วกัน ถ้าใครตรวจแต่เห็นว่าคุณ
ไม่มีชื่อจะได้ร้องฟ้อง เวลาที่เหลืออยู่อีก ๕ วันเห็นจะทำกัน และเห็น
ว่าควรให้ประโยชน์ก่อนแรก ดีกว่าที่คัดค้าน

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตอบ
ว่า ถ้าปล่อยไว้ ๕ วันตามเดิม ก็เท่ากับไม่ให้ไปศาล ด้วยตาม
ธรรมดาทางบ้านนอกจะรู้ไม่ใช่ง่าย และเท่าที่วันเวลาเข้ามาอย่าง
นี้รู้ดีว่าไม่พอ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรณ ทรงแถลงว่า ตามความเป็น
จริง คง รุก่อนด้วยคำสั่งจะส่งไปทางโทรเลข ฉะนั้นกำหนด ๓๕ วัน
นั้นคงจะไม่ช้าและมีเวลาทราบล่วงหน้า

นายจรรยา อนุบางช้าง กล่าวว่่า กำหนดเวลา ๓๕ วันควรจะเป็น
แต่คราวนี้ เมื่อรัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
เห็นจำเป็นก็ควรยอมอนุโลมตาม

พระสุธรรมวิจิตร กล่าวว่่า ทั้งไว้เช่นนี้เองดูก่อน ถ้าเป็น
อย่างไรแล้วจะได้แก้ไขต่อไป เรายกให้รู้ไว้ทางศาล เพื่อจะได้

ตั้งทางศาลว่า ถ้ามีเรื่องเกี่ยวกับการออกเสียงตั้ง ก็ให้พิจารณาเร็วที่สุด

นายเตียง ศิริขันธ์วงศ์ เสนอขอถอนคำแปรญัตติ

นายติเรก ชัยนาม กล่าวว่่า ข่าพเจ้าขอเสนอให้อันไปพิจารณา มาตรา ๘ ออกครั้ง เพราะข่าพเจ้ามีปัญหาเรื่องข้าราชการจะเป็น ผู้แทนตำบลได้เพียงไร เพราะเท่าที่ศึกษามารูู้ดีว่่า ถ้าข้าราชการ เป็นผู้แทนตำบลแล้วอาจะมี In fluence และเคยพบกับหลายท่านแล้ว เห็นว่่า ไม่ควรให้เจ้าหน้าที่ประจำการมาเกี่ยวข้อง เพราะผู้แทน ตำบลมีหน้าที่จะต้องเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ตามทางการไม่ประสงค์ ให้ข้าราชการประจำการจังหวัดใดสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร จังหวัดนั้นแล้ว ผู้แทนตำบลก็ควรเป็นเช่นนั้น แต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น ผู้แทนตำบลนั้น ถ้านอกจากข้าราชการแล้ว ก็ไม่มีปัญหา เพราะอยาก ให้ราษฎรมาเป็นผู้แทนในสภาฯ

หม่อมเจ้าวรรณโงทยากร วรวรรณ ทรงถกลงว่่า ขอนข่าพเจ้ามี ความเห็นตามความเห็นของนายติเรกฯ แต่เมื่อไม่มีกฎหมายแล้ว ก็ ต้องเป็นได้ ทรงนถกลงแต่สภาฯ จะตกลง

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่่า ถ้าไม่มีกฎหมายก็ควรมีสถิติที่จะสมัครรับเลือกตั้งได้ แต่ผู้แทน ราษฎรนั้นเป็นไม่ได้ เพราะมีมาตรา ๘ บัญญัติไว้แล้ว

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแสดงว่า ถ้าจะยอมให้
อย่างนายติเรก ฯ เสนอ ก็ควรแก่

นายติเรก ชัยนาม เสนอว่าจะควรบัญญัติไว้ ในมาตราไหน
นั้น แล้วแต่กรรมวิธีการ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแสดงว่า ถ้าจะแก้ก็แก้
ได้แต่ข้าราชการรับพระราชทานเงินเดือนของรัฐบาลนั้น คำว่า “ข้าราชการ”
เป็นคำกว้าง ถ้าจะแก้ก่อนโดยตามมาตรา ๘ คือไม่กินความถึง
ข้าราชการกินเบี้ยบำนาญหรือข้าราชการที่ไม่ได้รับเงินเดือน ก็เป็นผู้แทน
ได้ ถ้าสภาฯ จะเห็นอย่างที่นายติเรก ฯ เสนอ ก็แก้ได้ง่าย คือแก้มาตรา ๘

พระสุธรรมวิจิตรย์ กล่าวว่า ที่นายติเรก ฯ เสนอก็น่าคิดอยู่บ้าง
ถ้าในบ้านนอกมีเสมียนผู้หนึ่ง ที่จะเป็นเขาต้องออกเสียงเดือตงให้
ถ้าไปห้ามเขาจะผิดธรรมดา เราคิดว่าคนนั้นจะเสียหายไหม? ถ้าจะไม่
ให้เป็นทอง ใจตามเดิมดีกว่า

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแสดงว่า เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับ
หลักการคราวนี้เราจะปล่อยไปได้กระมัง แล้วนายติเรก ฯ เสนอที่หลัง
ที่เราแก้ ๆ แต่วิธีการ แต่ในหนังสือที่สภาฯ ได้อนุญาตไปแล้วเพียงที่ร่างไว้

นายติเรก ชัยนาม เสนอขอถอนญัตติ

ประธานสภาฯ กล่าวว่า อยากถือโอกาสเสนอว่าให้พิจารณา
เพราะแต่ที่แก้ใหม่จะได้ตัวเร็ว ถ้าตกลงได้จะดี

รัฐมนตรีว่าการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ถาม
ว่าจะปรึกษานะเพราะมาตราที่แก้ไขใหม่ ?

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า ต้องตกลงกันก่อนคือ ที่จะพิจารณา
ต่อไปควรจะพิจารณาแต่เฉพาะที่แก้ไขใหม่ และจะแก้ไขอื่นก็พิจารณา
กันไป เพราะกรรมาธิการได้ยกร่างพระราชบัญญัติ^{นี้}โดยเอาพระราช
บัญญัติการเด็กดอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นหลัก ส่วนที่แก้ไขบ้างก็เพียง
เล็กน้อย ถ้าที่ประชุมตกลงจะพิจารณานะเฉพาะแต่ที่แก้ไขซึ่งกรรมา
ธิการจะเสนอ ถ้าผู้ใดเห็นด้วยให้ลงคะแนนมติ

ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบพร้อมกัน ให้พิจารณาตามที่ประธาน
สภาฯ เสนอ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ตามความ
คิดของกรรมาธิการก็เช่นนั้น เมื่อสั่งพิมพ์ก็บอกว่่าไม่ต้องคัดทั้งหมด
แต่เจ้าหน้าที่ได้เดินไป คัดให้ทั้งหมด หนึ่งจะเสนอต่อที่ประชุม^{นี้} แต่
มาตรา ๓๐ เป็นต้นไป

มาตรา ๓๐ คือมาตรา ๘ เก่าไม่มีแก้

หมวด ๒ การเด็กดองผู้แทนตำบลมาตรา ๑๓ คือมาตรา ๓๐
เก่า ไม่มีแก้

มาตรา ๓๒ คือมาตรา ๑๓ เก่า แก้ ๓๐ วันเป็น ๓๕ วัน และ
แก้ ๓๐ วันเป็น ๗ วัน

มาตรา ๓๓ คือมาตรา ๑๒ เดิม แต่ได้ตัดวรรค ๓,๕ และใน

วรรค ๕ ตัดคำว่า “แฉะรูป” ออก วรรค ๖ เปลี่ยนลำดับมาตรา ๕ เป็น ๖ ๖ เป็น ๗ สรุปความในมาตราที่ใดแก้ไข ตัดเรื่องรูปและค่าธรรมเนียม ๕ บาท ออก

มาตรา ๓๔ คือมาตรา ๓๓ แก้ ไม่มีแก้

มาตรา ๓๕,๓๖ คือมาตรา ๓๔,๓๕ แก้ แต่ขอชี้แจงว่าพระราชบัญญัติเดือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖ มาตรา ๓๘ ให้ออกเสียงเดือกตั้งถึงเวลา ๑๖ นาฬิกา ในร่างมาตรา ๓๖ ใหม่นี้ ได้แก้ไขอย่างเดิม

มาตรา ๓๗ คือมาตรา ๓๖ แก้ ไม่มีแก้

นายวิฑา ศโธธานนท์ กล่าวว่า มาตรา ๓๘ มีแก้ไข

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่ง ว่ามาตรา ๓๘ นั้นได้แก้ไขต่างกับพระราชบัญญัติเดิม เพราะแก้ไขวิธีออกเสียงใหม่ คือแต่ก่อนให้ไปรับบัตรออกเสียงจากอำเภอก่อนวันออกเสียง แต่เดี๋ยวนี้เห็นว่ามารับบัตรจากกรมการจะสะดวกกว่า กรมการให้บัตรแล้วถ้าขอออกจากบัญชีครั้งนี้จะให้รับบัตรไม่เกรงจะมี การทุจริตง่ายขึ้น

นายวิฑา ศโธธานนท์ กล่าวว่า ถ้าไม่แจกบัตรจะมี การทุจริต ถ้าให้ผู้ที่มั่งคั่งหรือออกเสียงมาในวันนี้ จะมี การทุจริตมากเหลือเกิน ถ้าแจกตามมาตรา ๓๘ เดิม ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ผู้มีสิทธิออกเสียง รับแจกบัตรออกเสียงจากกรมการอำเภอ ก่อนวันออกเสียง

ในบัตรนั้นให้เขียนชื่อ เลขหมายบ้าน หรือหมู่บ้านของผู้มีสิทธิออกเสียง

ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อของตนในบัตรนั้น ถ้าลงลายมือชื่อไม่ได้ให้ลงลายนิ้วมือ โดยไม่ต้องมีพยานรับรอง” ข้าพเจ้าเห็นว่ามาตรา ๓๗ เดิมบังคับมากเกินไปและมีหลักรฐานเช่นผู้ทออกเสียงเขียนหนังสือไม่ได้ก็ไม่รับรอง

หม่อมเจ้าจรรยา ไททยากร จรรยาณ ทรงรับสั่งว่า ข้อบังคับนั้นทำให้เห็นว่าวิธีใหม่สะดวก แต่ข้อสำคัญว่ารัฐบาลไม่ได้ใช้ อิทธิกระชับหรือ Influence อย่างใด ในต่างประเทศใช้ ballot-box ถ้าเขียนชื่อจริงอยู่ข้าราชการหรือใครถ้าบอกให้ทราบถึงการออกเสียงลงโทษได้ ถ้าไปเขียนชื่อแล้ว Vote ก็จะไม่นับ ballot ก็แปลว่า Vote นับ

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าววว่า เข้าใจแล้วขอถอนไม่แก้

หม่อมเจ้าจรรยา ไททยากร จรรยาณ ทรงรับสั่งว่า มาตรา ๓๘ คือมาตรา ๓๘ เดิมไม่มีแก้

มาตรา ๒๐ คือ มาตรา ๒๐ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๒๓, ๒๒, ๒๓ คือมาตรา ๒๓, ๒๒, ๒๓ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๒๔ คือมาตรา ๒๔ เดิม แต่แก้มาตรา ๒ เป็น ๗ และ ๗ เป็น ๘

มาตรา ๒๕ คือมาตรา ๒๕ เดิมไม่มีแก้

หมวด ๓ การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร มาตรา ๒๖ คือมาตรา ๒๖ เดิมแก้แก้เงินค่าธรรมเนียม ๕๐ บาทแก้เป็น ๓๐ บาทตามมติของสภาฯ สภาฯ ขอเดิมอีกวรรคหนึ่ง แต่จะขอขแรงก่อนคือ วรรค ๓-๒-๓ ไม่มีแก้ มีขอหนึ่งคือวรรค ๔ ในมาตรา ๓๓ จำกัดด้วยรูปกับค่าธรรมเนียม ถ้าผู้สมัครเป็นผู้แทนตำบลไม่นำรูปกับค่าธรรมเนียมมาให้ ให้ถอนชื่อจากผู้สมัคร เมื่อเราไม่บังคับผู้แทนตำบลมีรูปกับค่าธรรมเนียมแต่จำกัด ออก แต่ถ้าสำหรับผู้แทนราษฎรจะต้องนำรูปมาด้วยเพราะต้องเติมความ ชื่อน เดิมว่า "ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใด ไม่นำเงินค่าธรรมเนียมมา มอบให้แก่ผู้ว่าการจังหวัดภายใน วันที่ผู้ว่าการ จังหวัดกำหนดให้ ท่านให้ถอนชื่อผู้นั้นจากผู้สมัคร"

มาตรา ๒๗ คือมาตรา ๒๗ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๒๘ แก้วิธีตั้งคะแนนมติ เป็นวิธีกาช่อ

มาตรา ๒๙ ก็แก้เหมือนกัน

มาตรา ๓๐ ก็แก้คือ Vote ครั้งเดียวแทน ๒ ครั้ง ซึ่งแก้ตาม พระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๔๗๖ ตามเดิม ผู้ตั้งคะแนนต้องได้ ๕๐% ของ คะแนนที่ลง จึงได้ชื่อว่าได้รับเลือก ผู้ใดได้ไม่ถึง ๕๐% ต้องเลือก ใหม่ใน ๓๐ วันการเลือกตั้งครั้งที่ ๒ ใครได้คะแนนเป็นส่วนใหญ่ก็ได้รับเลือก เห็นว่าการเลือกตั้งเช่นในชั้นนี้ยังไม่สะดวกแก่ผู้แทนตำบลจึงให้ ชื่อ Simple

Majority ใครได้ส่วนมากก็ได้รับทีเดียว คราวนี้ใครได้คะแนนมากที่สุดก็ได้

มาตรา ๓๑ คือมาตรา ๓๑ เดิม แต่แก้ไข ๓๕ เป็น ๓๖ แก้ ๓๖ เป็น ๓๗

มาตรา ๓๒ คือมาตรา ๓๒ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๓๓ คือมาตรา ๓๓ เดิม ในต้นฉบับที่ส่งให้เจ้าหน้าที่สภาฯ โรเนียวไม่มีข้อความเหล่านี้ เพราะเจ้าหน้าที่พิมพ์ต้นฉบับ พิมพ์ตกไปจึงขอให้สำรวจ ๓-๔ เดิมได้ในร่างโรเนียวด้วย

หมวด ๔ เบ็ดเตล็ด มาตรา ๓๔ น.เพิ่มใหม่เพียงพระราชบัญญัติไปเลือกใคร ที่ไม่เป็นผู้สมัครโดยถูกต้องไม่ได้ เวดออกเสียงต้องให้ผู้สมัคร จะให้คนอื่นไม่ได้ ประเทศอังกฤษถือธรรมเนียมว่า ถ้ามีผู้สมัครคนเดียวแล้ว ราษฎรไม่ต้องออกเสียงแปลว่าตำบลก็ดี หรือจังหวัดก็ดีต้องมีผู้แทนคนหนึ่ง ถ้ามีเพียงคนเดียวราษฎรก็ไม่ต้องเลือกตั้ง คือเลือกโดยไม่มีการแข่งขันหรือโดยไม่มีผู้แย่ง เพราะฉะนั้นเห็นว่าวิธีสะดวก และเป็นวิธีที่ใช้ในต่างประเทศ จึงนำมาลงไว้

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าววา มาตรา ๓๔ น.ขอยกถามประธานกรรมการให้รู้ว่าในอำเภอใดมีผู้แทน ๒ คน ถ้ามีผู้สมัครคนเดียวก็ได้คนเดียวหรือ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ก็คัดออกเพราะไม่มีผู้สมัคร

หตวงอรรถกถิติกัจจร กล่าวว่ตามมาตรา๓๓^๕๒๕๕๕^๕ เป็นการแต่งตั้ง
 ตามกฎหมายไมใช่โดยมติของมหาชน ปัญหาอาจเกิดขึ้นได้ว่ถ้าจังหวัด
 ไคเพราะหรัยมีสมัครคนเดียวมุติว่เป็นคนท่หวังเกยจ ตามหลัก
 จังหวัดของมีผู้แทนแต่จ ต้องเด็อกจากผู้สมัครแต่มาตรา๓๓^๕ ๒๕๗๕^๕
 เดิมจะถืออย่างไรก้ต้องออกเดียง ๒๕๗๕^๕ ๒๕๗๕^๕ ๒๕๗๕^๕ ๒๕๗๕^๕
 ๒๕๗๕^๕ ๒๕๗๕^๕ ซึ่งเบนหลักเดิม

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่ ถ้าอย่างนั้นต้อง
 แกมาตรา ๒๗ ใหม่ “ในวันออกเดียงให้ผู้แทนตำบล ไปแสดงตนต่อ
 กรรมการตรวจคะแนนเดียง เพื่อกกรรมการ ๒๓ เดิมข้างต้นว่ ภาย
 ในบังคับแห่งมาตรา ๓๔”

นายวิภาศ อดิถานนท์ กล่าวว่ ส้งสัยในมาตรา ๓๔ ซึ่งอาจมี
 การทุจริตได้ เช่นตำบลที่มันักแดงโคๆ บอกว่ใครจะมาเป็นผู้แทน โดย
 สมัครรับเด็อกในตำบลนั้นไม่ได้ วาระนั้นก้ไคเป็นผู้แทนที่เดียว

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่ วิธีของอังกฤษ
 จะผิดความยุติธรรมหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วก้ไม่ผิด ถึงเป็นครั้งแรก
 ก้อาจมีได้ ตอนนั้นช่วยใหเร็วขึ้น ทางมหาดไทยว่มี ๔,๐๐๐ กว่าตำบล
 อำเภอหนึ่งมีกรรมการชุดหนึ่งตามทีคะแนนไว้กรรมการไปได้อย่างมากอำเภอ
 ละ ๒ ตำบล และจะต้องพักบ้างก้มี ทีจะต้องไปทุกตำบลก้กินเวลายาน
 นก้วคราวเราปล่อยไปก่อน แล้วแก้เขาคราวหลัง เราช่วยมหาดไทย
 ค้วย แต่เมื่อจะต้องการให้เร็วก้ไม่ขัดข้อง

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าวว่ามีสมาชิกส่วนมากเห็นควร
ปลดอยกัไม่ชัดช้อง

ประธานสภาฯ ถามว่า ถ้าเช่นนั้นการเด็กตกตงกักของเด็อกเอา
มาให้ได้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่า ต้องถือหลักว่า
จังหวัดต้องมีผู้แทนไม่ซ้ำมิได้

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่่า ตามที่นายวิชาศฯ ว่า ข้าพเจ้าเห็น
ด้วย ถ้ามีผู้ตั้งมีครบเด็กคนเดี่ยวแล้ว ราษฎรเป็นอันไม่ต้องออก
เสียง ถ้าเราปลดออกไปเช่นนั้นอาจมีการข่มขู่กันได้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ถ้าเราถือว่า ผู้
แทนตำบลจะไม่มีก็ได้ แต่ถือว่าทุกตำบลต้องมีผู้แทน แล้วเด็ก
เอาดีที่สุดที่หาได้

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่่า จำได้ว่าเมื่ออภิปรายในปี พ.ศ.
๒๔๗๕ ว่า ถ้าตำบลใดไม่มีผู้ตั้งมีครบเด็กตงคุณหลวงประดิษฐ
บอกว่่าให้ว่างไว้ ตำบลนั้นก็ไม่มีผู้แทน ถ้ามาตราว่า "คนเดียว"
อาจเกิดปัญหาขึ้นได้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ถึงแม้จะมี ๒-๓
คน คนที่มากก็ไม่ลงคะแนนให้ก็ได้ และแม้ว่ามีคนมาออกเสียงคนเดียว
โดยเอาบัตรใส่ลงหีบก็ใช้ได้ เพราะฉะนั้นผู้ตั้งมีครบจึงมีกำหนดชัดชน
เด็กเข้าแล้ว ๒ ชื่อ ที่ต้องกฤษฎ คือถือว่่าได้มาลง คะแนน โดยปริยาย
ถือ ออกเสียงโดยเจียม ๆ

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าวว่ ตามมาตรา^๕ไม่ได้ขออกเดี่ยว
โดยเงียบแปลว่ ถูกบังคับให้เงียบ น้กว่าคงมีที่เดี่ยว

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่ ถ้ามีคนเอา
ไปใส่หีบคนเดียวก็ได้รับเด็กตั้ง เพราะได้มีคะแนนออกเดี่ยวแล้ว นัก
แดงโคกก็ยอมมีพรรคพวกของเขาที่จะไปลงคะแนนให้ เพราะฉะนั้นถ้าไม่
มีผู้สมัครคนอื่นเขาก็ต้องได้ รับเด็กอยู่เอง ในการร่าง^๕นี้ได้นักถึง
ความสะดวกแห่ง การเด็กตั้งเป็นหลักการเหมือนกัน ขึ้นจังหวัดคง
จะมีผู้แข่งขัน คงจะมีผู้สมัครมากกว่า ๓ คน ขึ้นผู้แทนตำบลไม่มี
อำนาจอะไรนอกจากออกเดี่ยวต่อไป ครังก่อน^๕กระซิบกันก่อน เพราะ
ฉะนั้นเด็กให้ราษฎรเห็นว่ยุติธรรมที่สุด

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่ ตามรัฐธรรมนูญ
ตำบลต้องมีผู้แทน จังหวัดต้องมีผู้แทน ผู้แทนนั้นจะเด็กนออกจากผู้
สมัครไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อผู้สมัครคนเดียว ราษฎรจะไปเด็กคนอื่น
ไม่ได้ จริงอยู่ราษฎรอาจไม่เด็กผู้^๕นั้นได้ แต่ตามหลักตำบลต้อง
มี รัฐธรรมนูญบอกว่ตำบลต้องมีผู้แทน โดยปกติไม่ควรว่าง
ไว้ในตำแหน่ง ผู้แทนประเทศอังกฤษบอกว่ ถ้ามีคนเดี่ยวเด็กจาก
คนอื่นไม่ได้ผู้สมัคร เรียกว่ Nonnination

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าวว่ เราจะเอาฐานะของเราไป
เปรียบกับประเทศที่เจริญแล้วไม่ได้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากรฯ รับสั่ง

ว่า คนที่จะให้จดทะเบียนเช่นจะให้เขาไปลงทะเบียนทั้งหมดนักแดงโตเขาก็
คงมีพวกของเขาบ้าง ถ้าจะเอาบัตรไปลงทะเบียนจะเด็กเขาใคร ถ้ามีผู้
สมัครคนเดียว แต่นักหรือว่าบางคนจะนำพวกนักแดงมาตั้ง ๑๐๐ คน
และรายชื่อจะกดวโดยใช่เหตุ

นายมังกร ส้มเส้น กล่าวว่ ถ้าแม่ ว่ามีผู้ได้สมัครรับเด็ก
ตั้งแต่ผู้เดียว ควรให้สิทธิแก่ราษฎรผู้เด็กตั้ง ถ้าเราตั้งวงเงยเช่น
นี้ไม่มีกรรมเนียมหรือที่จะให้คัดเด็กใหม่ใน ๓ วัน ในเรื่องเช่นนี้
คงต้องมีผู้สมัครรับเด็กตั้งที่มีผู้ วงเงย

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า จะบอกไม่ทัน

นายมังกร ส้มเส้น กล่าวว่ ถ้าเช่นนั้นขอถอน

นายชุนท์ บินชานนท์ กล่าวว่ ตามมาตรา ๓๔ ที่อภิปรายมา
เห็นชอบด้วยแต่ขอให้ ตัดมาตรา ๓๔ ออกอย่าให้มีบทบัญญัติ
เลย

นายวิชาศ โอสถานนท์ กล่าวว่ อยากถามท่านที่ปรึกษาว่า
มาตรา ๓๔ นี้ขัดกับมาตรา ๓๐ ไหม?

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ไม่ขัดกับ
มาตรา ๓๔

ทั้งการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่มาตรา ๓๔ มีสมาชิกอภิปราย
กัน ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ไม่ต้องการให้เขียนไว้ให้คัดออก ฝ่ายเจ้าของ
ญัตติว่าควรคงไว้ตามรูปเดิม ฉะนั้นขอให้ที่ประชุมลงมติ สมาชิก
ฝ่ายที่เห็นว่าควรคงไว้ตามรูปเดิม ออกมี ๓๔ นาย ส่วนที่เห็นว่าคงไว้มี ๒๐

นาย ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวต่อไปว่าฝ่ายที่คัดค้านออกเป็นอันตกไป

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เสนอให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากรฯ ทรงอธิบายมาตรา ๓๐ อีกครั้งหนึ่ง หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรจรณ ทรงรับสั่งว่า ได้อธิบายมาตรานี้มาหนึ่งแล้ว หมายความว่าดวงคะแนนครั้งแรกใครได้ ๕๐% จึงได้รับเลือก ถ้าได้ไม่ถึง ๕๐% ให้จัดการใหม่ การทำเช่นนั้นเห็นว่าจะไม่สะดวก เพราะฉะนั้นจึงให้เด็กลงหนึ่งเด็กลงให้ถือคะแนนส่วนข้างมากซึ่งตามระบบที่เราใช้แบบอังกฤษ คือถืออาณาเขตจังหวัดเป็นเกณฑ์ ถ้าเด็กในจังหวัดถือเอาคะแนนสูงเท่าใดอย่างไรก็ไปตกอยู่ที่สูงต่ำทางคอนติเนนต์เด็กเป็นคณะแล้วถ่ายคะแนนกันได้ เช่นคณะฮิตเลอร์ เราไปลงชื่อแล้วในเมืองนั้นเขาโอนไปให้กัน ใครได้แบบสัดส่วนมาจอร์ดี (Absolute majority) ได้ทีเดียวทั้งประเทศ เกณฑ์เป็นเช่นนั้น นักการเมืองต้องมีคนรู้จักทั่วทั้งประเทศ แล้วต้องมีคณะ (Party) คือเขากำบัญชีไปให้ว่าใครเป็นผู้แทนแล้ว เด็กตามนั้น แต่ของเราต่อไปคงมีบัญชีคงจะเขารูปร่างถือตามหลักยุติธรรมมากกว่า แต่ในขั้นต้นตามรัฐธรรมนูญเดี๋ยวนี้เราถือเกณฑ์จังหวัด เพราะฉะนั้นจึงขอแปลสัดส่วนมาจอร์ดี (Absolute majority) จึงไม่มีประโยชน์

รัฐมนตรีทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าว

ว่า ถ้าเช่นนั้นเหตุใดออกถนน แล้วนับครุแนกกันครั้งที่ ๒ จึงเอาว่าใครได้
มากน้อย

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า มาตรา ๓๕ คือ
มาตรา ๓๕ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๓๖ คือมาตรา ๓๖ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๓๗ คือมาตรา ๓๗ เดิม ไม่มีแก้

นายสุนท บดินทรานนท์ เสนอให้เติมคำ “ออกเสียง” ลงใน
มาตรา ๓๗ ตอนที่ยกว่า “ผู้ใดเด็อกตั้งผู้ใด” เป็น “ผู้ใดออก
เสียงเด็อกตั้งผู้ใด”

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงรับสั่งว่า ต้นฉบับที่ส่ง
ให้เจ้าหน้าที่โรเนียวไม่มีคำ “ออกเสียง” เพราะผู้พิมพ์ต้นฉบับ
พิมพ์ผิดจึงขอแก้ไข ร่าง โรเนียวเสีย

มาตรา ๓๘ คือมาตรา ๓๘ เดิม ไม่มีแก้

หมวด ๕ ความผิดแต่รับทกำหนดโทษ มาตรา ๓๘ ถึงมาตรา ๓๘
เดิม

มาตรา ๔๐ คือมาตรา ๔๐ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๔๑ คือมาตรา ๔๑ เดิม ไม่มีแก้

มาตรา ๔๒ ถึง มาตรา ๔๖ คือมาตราที่บัญญัติไว้เดิม ไม่มีแก้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เรื่องร่างพระราชบัญญัติเด็อกตั้งที่สมาชิ

ได้ตรวจแก้กันแล้วแต่ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน และเห็นชอบด้วยขอให้ลงมติ
ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าที่ประชุมได้ลง
มติให้นำร่าง พระราชบัญญัติ^๕ ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายประกาศใช้เป็น
กฎหมายได้ตามรัฐธรรมนูญ ประธานสภาฯ กล่าวต่อไปว่า ส่วนร่าง
เพราะเป็นพระราชกฤษฎีกา^๕ ที่แจกให้แก่สมาชิกนั้น เพื่อให้สมาชิกทราบ
เท่านั้นเรื่องทางฝ่ายบริหาร

หม่อมเจ้า อรรถไฉนยากร อรรถไฉน ทรงรับสั่งว่า ในนามของ
กรรมวิธีการข้าพเจ้า จะขอ^๕ ขแจ้งว่า การที่รัฐมนตรีมหาดไทยได้
จัดการเดือกตั้งไม้เท้ากำหนด^๕ นั้น เป็นเพราะถือวิธีการเดือกตั้งเดิม แต่
ท่าน และเจ้าพนักงานมหาดไทยได้ แสดงแก่ข้าพเจ้าว่า มีความเต็มใจที่จะ
ลงมือ เร่งรัด ทุกประการ แต่ขัด ด้วยวิธีการเพราะฉะนั้น ถ้าจัดการตาม
เดิมแล้ว คงจะเดือกตั้งไม้เท้ากำหนด แต่เมื่อได้เปลี่ยนวิธีการใหม่แล้ว
เจ้าหน้าที่มหาดไทยรับรองว่า จะจัดการได้ เพราะตั้งใจที่จะช่วยเหลือ
ทุกประการถ้าบังเอิญไปขัดกขัดก ทำช้าไปบ้าง ก็ขอให้ทางฝ่ายรัฐบาล
แก่พระราชกฤษฎีกา^๕ บ้างพอสมควร^๕ นั้นเป็นแต่ความเห็นส่วนตัว ของ
ข้าพเจ้าแต่หวังว่าจะไม่ต้องแก้ เพราะทางมหาดไทยรับรองแล้ว แต่มี
ข้อสงสัย^๕ นั้นใจ โดยจะพยายามทำให้ทันการ เพราะฉะนั้นในฐานะที่
ข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมวิธีการ ข้าพเจ้าอยากจะแสดงความพอใจแก่
เจ้าหน้าที่ฝ่ายมหาดไทยที่ร่วมมือ^๕ และทำให้คณะกรรมวิธีการร่าง
พระราชบัญญัติใหม่^๕ นี้ลงมือไปได้

นายกรัฐมนตรี เสนอขอประชุมวิสามัญในวันเสาร์ที่ ๕ สิงหาคม
 สกน.เจด. ๓๗.๓๐ นาฬิกา
 ที่ประชุมอนุมัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ แถลงว่า ตามที่หัตถวง
 วิจิตรวาทการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ถามว่า สภาเศรษฐกิจสมัย
 รัฐบาลเก่าได้ปฏิบัติการไปแล้วเพียงใด และสภาเศรษฐกิจสมัยรัฐบาล
 นี้ได้ปฏิบัติการไปแล้วเพียงใดนั้น รัฐบาลขอตอบว่า

สภาเศรษฐกิจสมัยรัฐบาลเก่าได้ประชุมกัน ๔ ครั้ง เรื่องที่ได้ลง
 มติไปแล้วใน ๔ ครั้ง ที่เป็นเรื่องสำคัญนั้นคือ

เรื่องที่ ๑ ระเบียบนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล

เรื่องที่ ๒ ทง คณะกรรมการขึ้น ๔ คณะ เพื่อพิจารณาปัญหา
 หลักของชาวภาค ๓ ปัญหาที่ดินคณะ ๓ ปัญหาสัตว์น้ำคณะ ๓
 และปัญหาคลังออมสินคณะ ๓

กรรมการทั้งสี่คณะนี้ได้ประชุมและบางคณะได้ยื่นรายงาน
 ต่อสภาฯ บ้างแล้ว มติต่าง ๆ ของสภาเศรษฐกิจที่ดี ของคณะกรรมการ
 วิชาการก็ดี ล้วนจะตั้งขึ้นมาขึ้นเสนอสภาเศรษฐกิจสมัยต่อไป รัฐบาลขอ
 ส่งวนไม้แต่ตั้งรายละเอียด เพื่อสภาเศรษฐกิจสมัยรัฐบาลนี้จะได้ทำงาน
 ได้เต็มมือ

ส่วนสภาเศรษฐกิจสมัยนี้ รัฐบาลได้คิดจัดวางรูปสภาใหม่ และตั้งกรรมการใหม่ได้ชุดแรกแล้ว ถวายรางวัลพระราชกฤษฎีกา และมีคน ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว จะได้ออกประกาศใน ๕
ฉบับคาหะน

สภาเศรษฐกิจที่จัดรูปใหม่นี้ จะได้เริ่มดำเนินการโดยเร็ว และ ความเห็นของสภานี้เป็นอย่างไร รัฐบาลจะได้บอกให้ สภาผู้แทนราษฎร ทราบเป็นคราวๆ ในเวลาอันควร

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวหา ที่กรมนี้เพราะมีข้อที่ข้องใจ ถ้า หากเราไม่จับปัญหาเรื่องเศรษฐกิจขึ้นพูดบ้าง ราษฎรเขามองว่า เรา ไม่ได้ทำอะไรเมื่อได้รับคำคอมเมนต์พอใจแล้ว เรื่องงานเศรษฐกิจ ถ้าสามารถทำได้ ขอให้เสนอให้สภาฯ ทราบบ้าง เราจะได้รับ ความ ๕
ไว้วางใจของราษฎรมากขึ้นอีก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ กล่าวหา ที่แท้แล้ว เรื่อง สภาเศรษฐกิจนี้ เราทำดังจะได้ดำเนินการต่อไป

หลวงโกวิท อภัยวงศ์ กล่าวหา รัฐบาลได้แถลงมาแล้วเรื่อง ๕
น้ำท่วมทาง มณฑลพายัพ และรัฐมนตรีมหาดไทยได้จัดการไปแล้ว ความจริงรัฐบาลควรขอใจแก่ผู้ที่จัดการไปแล้ว ถ้าไม่ขัดแก่ทางการ

เราควรแสดงความขอบใจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เจ้า
หน้าที่และบรรดาผู้ช่วยเหลือในคราวนี้
ที่ประชุมได้ ดงมติขอบใจ

เด็กประชุม ๑๘.๐๐ นาฬิกา

ตรวจแก้	หลวงศุกรมบดี
ประมวญ.	นายปพาฬ บุญ-หลง
พระสุธรรมวิจิตร	หลวงชวเลขปรีชา
หลวงบรรณกรโกวิท	ผู้ตรวจงาน
แนบ พหลโยธิน	
ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์	

พระยาศรยุทธเสนี

๒/๕/๗๗

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร